STANJE I POTENCIJALI RAZVOJA RURALNOG TURIZMA U IMOTSKOJ KRAJINI

Petrušić, Dragica

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Split, Faculty of economics Split / Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:124:226046

Rights / Prava: In copyright / Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: **2024-03-29**

Repository / Repozitorij:

REFST - Repository of Economics faculty in Split

zir.nsk.hr

UNIVERSITY OF SPLIT

dabar
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

SVEUČILIŠTE U SPLITU

EKONOMSKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

STANJE I POTENCIJALI RAZVOJA RURALNOG TURIZMA U IMOTSKOJ KRAJINI

Mentor:

prof. dr. sc. Lidija Petrić

Student:

Dragica Petrušić

Split, lipanj, 2021.

SADRŽAJ:

1. UVOD 3

1.1 Definiranje problema istraživanja 3

1.2 Cilj rada 3

1.3 Metode rada 3

1.4 Struktura rada 3

2. RURALNI TURIZAM, OSNOVNA OBILJEŽJA I AKTUALNO STANJE U RH 4

2.1 Pojam i vrste ruralnog turizma 4

2.2 Institucionalni okvir ruralnog turizma 6

2.3 Aktualno stanje ruralnog turizma u RH 8

3. RAZVOJ RURALNOG TURIZMA U IMOTSKOJ KRAJINI 9

3.1 Opći preduvjeti razvoja turizma 9

3.1.1 Geografska obilježja i klima 9

3.1.2 Demografski pokazatelji 11

3.1.3 Gospodarstvo 12

3.2 Analiza turističke ponude 13

3.2.1 Atraktivni elementi 13

3.2.2 Prirodni atraktivni elementi 14

3.2.3 Društveni atraktivni elementi 20

3.2.4 Komunikativni elementi 22

3.2.5 Receptivni elementi 23

3.3 Analiza turističke potražnje 25

3.4 Organizacija turizma Imotske krajine 27

4. PREPORUKE RAZVOJA RURALNOG TURIZMA U BUDUĆNOSTI 29

5. ZAKLJUČAK 31

LITERATURA 32

POPIS SLIKA 35

POPIS TABLICA 35

POPIS GRAFIKONA 35

SAŽETAK.....36
SUMMARY.....36

1. UVOD

1.1 Definiranje problema istraživanja

Problem istraživanja ovoga rada je Imotska krajina koja ima puno potencijala za razvoj ruralnog turizma, međutim, u dosadašnjem vremenu ti potencijali nisu dovoljno i adekvatno iskorišteni. U Imotskoj krajini kao i na području cijele Hrvatske postoji bogata i raznovrsna atrakcijska osnova koja dosad nije iskorištena. Splitsko - dalmatinska županija, a pogotovo područje Imotske krajine ima veliku prirodnu i sociokulturnu osnovu za razvoj ovakve vrste turizma te se ruralni turizam na tom području posljednjih godina razvija kroz svoje različite oblike, ali uspoređujući to sa ostalim područjima razvijenost zauzima relativno mali udio.

1.2 Cilj rada

Cilj završnog rada je ukazati na osnovne resurse i aktualno stanje ruralnog turizma na području Imotske krajine. Također, cilj je i ukazati na preporuke razvoja ruralnog turizma u budućnosti u Imotskoj krajini.

1.3 Metode rada

U radu su korištene sljedeće metode: metoda deskripcije, metoda sinteze, metoda indukcije i dedukcije, komparativna metoda i povijesna metoda.

1.4 Struktura rada

Završni rad se sastoji od pet poglavlja. U prvom poglavlju definira se problem istraživanja, opisuju se ciljevi rada koji se žele postići prilikom izrade rada te se navode znanstvene metode koje se koriste prilikom pisanja. Na kraju uvodnog dijela nalazi se opisan sadržaj rada.

Nadalje, u drugom poglavlju teorijski se opisuje značenje ruralnog turizma i njegova glavna obilježja. Također, navode se vrste ruralnog turizma i njihove karakteristike te se predstavlja institucionalni okvir ruralnog turizma. Po završetku drugog poglavlja iznosi se aktualno stanje ruralnog turizma u Republici Hrvatskoj.

Treći dio, ujedno najvažniji i najopširniji, je razvoj ruralnog turizma u Imotskoj krajini. Na samom početku opisuju se opći uvjeti razvoja turizma odnosno geografska obilježja i klima, demografski pokazatelji i razvijenost gospodarstva. Zatim slijedi detaljan opis prirodnih i kulturnih resursa Imotske krajine. U sklopu trećeg poglavlja detaljno se analizira turistička ponuda i potražnja

ruralnog turizma Imotske krajine. Također, opisuje se trenutna organizacija turizma Imotske krajine i uloga turističkih zajednica na tom području.

Predzadnji dio rada donosi preporuke razvoja ruralnog turizma u budućnosti na području Imotske krajine.

Na samom kraju nalazi se zaključak u kojem se iznosi završna riječ autora rada o obrađenoj temi, potom slijedi popis korištene literature, popis tablica, slika, grafikona i sažetak rada na hrvatskom i engleskom jeziku.

2. RURALNI TURIZAM, OSNOVNA OBILJEŽJA I AKTUALNO STANJE U RH

2.1 Pojam i vrste ruralnog turizma

"Turizam je skup gospodarskih djelatnosti s obilježjima složenosti strukture, sezonalnosti poslovanja, neproizvodnosti rada te specifičnosti tržišta u težnji ostvarenja (realizacije) turističkog doživljaja stvarajući pritom brojne direktne i indirektne, primarne i sekundarne utjecaje. Turizam je kompleksan i složen fenomen stoga što je suvremeni turist željan različitih doživljaja te je granice istih, tj. očekivanja realizacije teško utvrditi (jaz očekivanog i ostvarenog)."[1] Nadalje, turizam se općenito dijeli na masovni turizam i s druge strane na održivi turizam.

Kako bi došlo do smanjenja masovnosti u turizmu koje karakterizira velik promet i vrlo jeftin proizvod, ali i niz negativnih pojava kao što je npr. zagađenje okoliša, dolazi do usmjeravanja zadovoljavanja specifičnih potreba užeg segmenta tržišta te tako nastaju specifični oblici turizma tj. dolazi do turističkih kretanja uvjetovanim nekim specifičnim motivom. Jedan od specifičnih oblika turizma je i ruralni turizam.

UNWTO definira ruralni turizam kao oblik turizma u kojem se iskustvo posjetitelja odnosi na širok spektar proizvoda i aktivnosti koje su povezane s prirodnom, poljoprivredom, seoskim životom, kulturom, ribolovom i razgledavanjem. Aktivnosti ruralnog turizma odvijaju se na ruralnim

[1] Gržinić, J., (2019.): UVOD U TURIZAM povijest, razvoj, perspektive, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, str. 19.

područjima koje karakterizira niska gustoća naseljenosti, krajobraz, poljoprivredna i šumska zemljišta te tradicionalni način života.[2]

Dakle, značajke za razvoj ruralnog turizma su: ruralno područje, otvoreni prostor, tradicionalni karakter povezan s lokalnim obiteljima, seosko područje, održivost u smislu održavanja ruralnog karaktera područja te održivost u korištenju resursa i sl.

Ruralna područja postaju sve zanimljivija turistima jer osiguravaju posjetitelju zabavu i raznoliku ponudu kroz različite turističke aktivnosti kao što su: aktivnosti na vodi i u zraku, lov, sportske aktivnosti, kulturne aktivnosti, aktivnosti avanturističkog karaktera i sl. Čovjek urbane sredine pronalazi ruralno područje sve zanimljivijim jer ga ruralno područje vraća u prirodu kojoj oduvijek pripada odnosno takvo područje je čovjekov prirodni ambijent, mjesto odakle potječe te se uvijek vraća prirodi u kojoj se ugodno osjeća.[3] U današnje vrijeme sve veći broj turista iz prenapučenih urbanih sredina teže odlasku u prirodu za odmorom daleko od posla i gradskog života.

Kada govorimo o vrstama ruralnog turizma najrasprostranjeniji je agroturizam koji se vrlo često naziva i turizam na seljačkom domaćinstvu. Agroturizam je oblik ruralnog turizma koji turistima nudi mogućnost boravka na poljoprivrednom domaćinstvu te donosi dodatan prihod poljoprivrednim domaćinstvima koji turistima nude svoj proizvod kroz pružanje usluga smještaja, prehrane i aktivnog odmora. U agroturizmu razlikujemo više vrsta njegovih oblika s obzirom na pruženu uslugu.

S obzirom na usluge sljedeći oblici agroturizma su:[4]

- Oni u kojima se pružaju samo usluge prehrane;
- Oni u kojima se pružaju samo usluge smještaja;
- Oni u kojima se pružaju samo usluge smještaja i prehrane.

S obzirom na vrstu objekta sljedeći oblici agroturizma su:[5]

[2] Konkurentnost turističke destinacije i vrste turizma: prijedlog prijevoda UNWTO-ovih definicija, [Internet] str. 8., dostupno na: https://mint.gov.hr/UserDocsImages/AA_2018_c-dokumenti/180926_unwto_definicije.pdf (7.5.2021.)
[3] Ružić, P. (2012.): ANALIZA POSEBNOSTI I PERCEPCIJE RURALNOG TURIZMA ISTRE. Ekonomska misao i praksa, (1), str. 219., dostupno na: https://hrcak.srce.hr/83779 (13.5.2021.)
[4] Rajko, M., (2013.): Institucionalni model razvoja ruralnog turizma na primjeru Središnje Istre. Oeconomica Jadertina, 3 (2), str. 53., dostupno na: https://hrcak.srce.hr/114927 (13.5.2021.)
[5] Ibidem, str. 53.

- Odmor u ruralnoj kući tradicionalne arhitekture;
- Odmor u obiteljskom ruralnom hotelu;
- Odmor u ruralnim sobama i apartmanima tradicionalne arhitekture;
- Odmor u ruralnim sobama i apartmanima nove arhitekture;
- Odmor na poljoprivrednom gospodarstvu s eko ponudom.

Naime, odmor i različite aktivnosti u ruralnim područjima te raznolike vrste smještaja i usluge koje se turistima nude stvaraju razne oblike u domeni ruralnog turizma. Sljedeća tablica prikazuje neke vrste turizma koje proizlaze iz odmora na ruralnom području te njihove glavne karakteristike.

Tablica 1: Vrste ruralnog turizma

VRSTE RURALNOG TURIZMA	
VRSTE	**KARAKTERISTIKE**
GASTRO I VINSKI TURIZAM	Gastronomska i vinska ponuda, tradicionalna jela, vinogorja, vinske ceste, uzgoj vinove loze
KULTURNI I VJERSKI TURIZAM	Spomenici, muzeji, kulturne znamenitosti, kulturne i vjerske manifestacije, crkve, hodočašća
KAMPING TURIZAM	Kampiranje u ruralnom području
AVANTURISTIČKI TURIZAM	Rekreacija s rizikom, uzbuđenje, planinarsko penjanje, rafting, zip line, vožnja biciklom kroz brdska područja
ZDREVSTVENI TURIZAM	Područja u kojima nije zagađen zrak, prirodni ljekoviti činitelji, ugodna klima, očuvana priroda, termomineralne vode, biljni pokrov
LOVNI I RIBOLOVNI TURIZAM	Uzgoj divljači i ptica, pecanje na vodenim površinama, dresure lovačkih pasa
REZIDENCIJALNI TURIZAM	Vikend kuća u zavičaju, kuće za odmor, vile u ruralnim područjima, bijeg od gradskog života
ZAVIČAJNI TURIZAM	Povezanost pojedinca sa zavičajem i lokalnim stanovništvom
SPORTSKO – REKREACIJSKI	Sportske i rekreacijske aktivnosti: šetnja, trčanje plivanje, jahanje, klizanje, veslanje, streličarstvo, skijanje…

Izvor: Prikaz autora

2.2 Institucionalni okvir ruralnog turizma

Na institucionalnoj razini organizaciju turizma Hrvatske čine: Hrvatski državni sabor i Vlada RH koje putem institucija uređuju poslovanje u turističkom sustavu te u operativnom smislu njihove

odredbe izvršavaju Odbor za turizam pri Hrvatskom državnom saboru, Županijski obori za turizam, Ministarstvo turizma i sporta i Hrvatska turistička zajednica (HTZ). Ministarstvo turizma je zaduženo za zakonodavnu inicijativu i provedbu zakona te ujedno i za promicanje mjera turističke politike i predstavljanje Hrvatske u inozemstvu u smislu promicanja suradnje u području turizma.[6]

Također, osim Ministarstva turizma i sporta ključnu ulogu u razvoju ruralnog turizma ima i Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja te Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije. Osim ministarstava postoje institucije koje djeluju u području ruralnog turizma, a to su: lokalne turističke zajednice, Hrvatska gospodarska komora koja ima između ostalog i Odjel za turizam, Udruga ruralnog turizma Hrvatske[7] čija je misija opstanak i razvoj hrvatskog sela, Hrvatska udruga za turizam i ruralni razvoj „Klub članova Selo“[8] koja radi na ruralnom i regionalnom razvoju RH te posebno na ruralnom turizmu i ostale slične udruge.

Zakoni koji reguliraju turizam u Hrvatskoj su isti oni koji se primjenjuju i u reguliranju ruralnog turizma. Zakoni[9] koji reguliraju poslovanje u turizmu su:

- Zakon o pružanju usluga u turizmu NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20
- Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti NN 85/15, 121/66, 99/18, 32/20, 42/20
- Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma NN 52/19, 42/20
- Zakon o turističkoj pristojbi NN 52/19, 32/20, 42/20
- Zakon o turističkom i ostalom građevinskom zemljištu neprocijenjenom u postupku pretvorbe i privatizacije NN 92/10
- Zakon o članarinama u turističkim zajednicama NN 52/19, 144/20.

Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti[10] regulira poslovanje ruralnog turizma u članku 30. ovoga zakona glede ugostiteljskih usluga u domaćinstvu i na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu. Unutar ovoga zakon doneseni su sljedeći pravilnici koji reguliraju ugostiteljske usluge u

[6] Petrić, L., (2007.): Osnove turizma, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, str. 71-72.
[7] https://idemonaselo.hr/kontakt/ (19.5.2021.)
[8] https://klubselo.hr/ (19.5.2021.)
[9] https://www.zakon.hr/search.htm?k=30 (19.5.2021.)
[10] Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti NN 85/15, 121/66, 99/18, 32/20, 42/20

domaćinstvu i na poljoprivrednom gospodarstvu: Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu, Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige gostiju i popisa gostiju, Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu.

Nadalje, u okviru Zakona o pružanju usluga u turizmu[11] nalazi se dio koji se direktno tiče ruralnog turizma, a to je dio koji se odnosi na turističke usluge u posebnim oblicima turističke ponude odnosno u članku 94. ovoga zakona propisuju se uvjeti za pružanje turističkih usluga na poljoprivrednom gospodarstvu, uzgajalištu vodenih organizama, lovištu, u šumi šumoposjednika i u ribolovnom turizmu.

Osim prethodno navedenih zakon, postoje i zakoni koji mogu indirektno utjecati na poslovanje u ruralnom turizmu, a to su primjerice: Zakon o poljoprivredi, Zakon o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu, Zakon o hrani, Zakon o vinu, Zakon o ekološkoj proizvodnji i označavanju ekoloških proizvoda, Zakon o lovstvu i slični zakoni.

2.3 Aktualno stanje ruralnog turizma u RH

Ruralni prostor Republike Hrvatske zauzima više od 90% njezina teritorija odnosno 56.164 km^2. U selima, mješovitim naseljima te u malim i srednjim gradovima koji se klasificiraju kao ruralno ili mješovito područje zbog krajolika i poljoprivrednih djelatnosti živi 75.08% ukupnog stanovništva Hrvatske.[12] Međutim, sve veći problem Hrvatske predstavlja depopulacija ruralnog područja, starenje stanovništva na tom području zbog iseljenja mladog reproduktivnog stanovništva u potrazi za poslom koje za posljedicu ima neadekvatno iskorišten ruralni prostor.

Ruralni turizam u Republici hrvatskoj se počeo intenzivnije razvijati početkom 90-ih godina prošlog stoljeća dok se seoski turizam, koji je ujedno i najrazvijeniji oblik ruralnog turizma, počeo razvijati 1998.godine kada su registrirana 32 obiteljska poljoprivredna gospodarstva. Nadalje, područje u RH koje se posebno istaknulo u razvoju ruralnog turizma i ostvarilo značajne rezultate u to vrijeme bila je Istra.[13] Kada je u pitanju vrsta smještaja u ruralnom turizmu, u Hrvatskoj

[11] Zakon o pružanju usluga u turizmu NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20

[12] Kranjčević, J., Lukić, A., Kušen, E., Klarić Z. (2014.): Regionalni razvoj, razvoj sustava naselja, urbani i ruralni razvoj i transformacija prostora, Institut za turizam, str.91., https://mgipu.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Prostorno/StrategijaPR/Regionalni_razvoj.pdf (25.5.2021.)

[13] Demonja, D. (2014.): The Overview and Analysis of the State of Rural Tourism in Croatia, Sociologija i prostor, 52 (1 (198)), str. 74-75., dostupno na: https://doi.org/10.5673/sip.52.1.4 (25.5.2021.)

najviše dominiraju seoska obiteljska kućanstva koja većinom nude usluge noćenja bez prehrambenih usluga s eventualno uključenim doručkom. Iz tog razloga potrebna je diverzifikacija objekata koji bi pružali usluge smještaja s obogaćenom turističkom ponudom radi unaprjeđenja temeljne turističke ponude ove vrste objekata u ruralnim područjima Hrvatske. Takva domaćinstva većinom nude vinske sadržaje i kušaonice kao na primjer kušanje domaćeg vina, maslinovog ulja, sira, meda i drugih autohtonih proizvoda.[14]

Poboljšanje u nastojanju boljeg razvitka ruralnog turizma Hrvatske postignuto je 2015. godine kada je objavljen prvi nacionalni katalog pod nazivom Ruralni turizam Hrvatske u kojem su propisane vrste objekata u kojima se mogu pružiti usluge turistima u ruralnom području, a velika je prednost objavljenog kataloga što predstavlja cjelokupnu ponudu ruralne Hrvatske. Navedeni katalog je izdala Hrvatska gospodarska komora u suradnji sa Ministarstvom turizma.[15]

3. RAZVOJ RURALNOG TURIZMA U IMOTSKOJ KRAJINI

3.1 Opći preduvjeti razvoja turizma

3.1.1 Geografska obilježja i klima

Imotska krajina je zemljopisno područje smješteno iza planine Biokovo, u dalmatinskom zaleđu na granici s Hercegovinom te zauzima prostor od oko 600 km^2. Na sjeveroistoku je Imotska krajina omeđena bosanskohercegovačkom granicom, s juga Makarskim primorjem, a sa sjeverozapada sinjsko-omiškim prostorom te se nalazi na oko 260 metara nadmorske visine.[16] Imotska krajinu čini grad Imotski i osam upravnih jedinica općina, a to su:

- Cista provo,
- Lokvičići,
- Lovreć,
- Podbablje,
- Proložac,
- Runovići,

[14] Ibidem, str. 79-80.
[15] Bartoluci, M., Hendija Z., i Petračić, M. (2016.): PRETPOSTAVKE ODRŽIVOG RAZVOJA RURALNOG TURIZMA U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ, Acta Economica Et Turistica, 1 (2), str. 148., preuzeto s: https://hrcak.srce.hr/160095 (25.5.2021.)
[16] https://imotski.hr/o-gradu/ (26.5.2021.)

- Zagvozd,
- Zmijavci.

Na sljedećoj slici prikazana je karta Imotske krajine.

Slika 1: Karta Imotske krajine

Izvor: Dragun V., Ujević B. (2014.): LEGENDE IMOTSKOG KRŠA, https://www.azoo.hr/app/uploads/uvezeno/datoteke/imotski-krs-1536879323.pdf (26.5.2021.)

Imotsko polje[17] je karakteristično reljefno obilježje Imotske krajine, a između Imotskog i planine Biokovo prevladava pretežito krški reljef. Nadalje, Imotsko polje je prostrana plodna ravnica čija površina iznosi 95 km^2 od čega se 45 km^2 nalazi u Hrvatskoj. Dugo je 33 km, a najšire je između Runovića i Vinjana gdje mu širina iznosi 5 km.

Klima

Klima Imotske krajine je submediteranska, ljeta su vrlo suha i vruća, a zime kišovite i blage dok su u višim predjelima Imotske krajine (iznad 600 m nadmorske visine) zime oštrije gdje prevladava kontinentalna klima.

[17] http://www.imoart.hr/portal/index.php?option=com_content&view=article&id=474:imotsko-polje&catid=106&Itemid=4362382 (26.5.2021.)

3.1.2 Demografski pokazatelji

Prema posljednjem popisu stanovništva iz 2011. godine,[18] ukupan broj stanovnika Imotske krajine iznosi 29 739 stanovnika što je prikazano u sljedećoj tablici.

Tablica 2: Broj stanovnika Imotske krajine

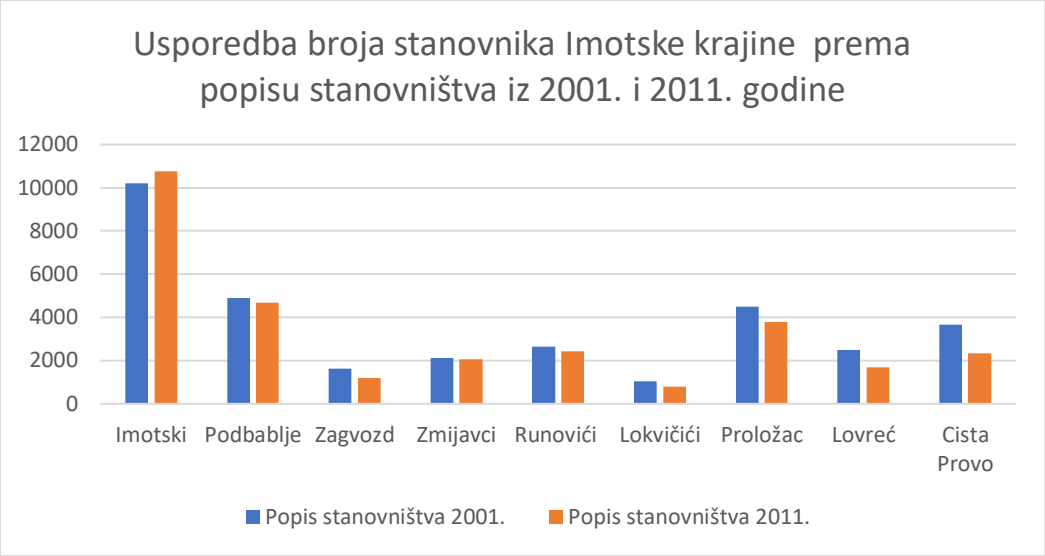
BROJ STANOVNIKA IMOTSKE KRAJINE	
GRAD/OPĆINA	**BROJ STANOVNIKA (2011.)**
IMOTSKI	10 764
PODBABLJE	4680
ZAGVOZD	1188
ZMIJAVCI	2048
RUNOVIĆI	2416
LOKVIČIĆI	807
PROLOŽAC	3802
LOVREĆ	1699
CISTA PROVO	2335
UKUPNO:	**29 739**

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011., Prikaz autora

Stanovništvom najbrojnija jedinica Imotske krajine čini grad Imotski sa 10 764 stanovnika. Zatim, po broju stanovnika grad Imotski prati općina Podbablje sa 4680 stanovnika i potom slijedi općina Proložac sa 3802 stanovnika. Općina Lokvičići je zemljopisno i demografski najmanja jedinica Imotske krajine koja broji svega 807 stanovnika.

Sljedeći grafikon prikazuje usporedbu broja stanovnika Imotske krajine prema popisu stanovništva 2001.[19] i Popisu stanovništva 2011.

[18] Popis stanovništva 2011., dostupno na: https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/SI-1468.pdf (26.5.2021.)
[19] Popis stanovništva 2001., dostupno na: https://www.dzs.hr/ (26.5.2021.)

Grafikon 1: Usporedba broja stanovnika Imotske krajine prema popisima stanovništva iz 2001. i 2011. godine

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2001., Popis stanovništva 2011., Prikaz autora

Gledajući grafikon može se zaključiti kako se od 2001. do 2011. godine broj stanovnika smanjio u svakoj općini Imotske krajine osim u gradu Imotskom kod kojeg je zamijećen blagi porast broja stanovnika. Osobit pad broja stanovnika bilježe općina Proložac, općina Lovreć i općina Cista Provo.

Iz Imotske krajine odnosno grada Imotskog i osam općina u razdoblju od 2011. do 2016. godine odselilo je 5968 stanovnika, a do 2018. se brojka procjenjuje na još dvije tisuće.[20] Pad broja stanovnika u Imotskoj krajini najviše je uzrokovan iseljavanjem mladog i radno sposobnog stanovništva te se taj negativan trend i dalje nastavlja.

3.1.3 Gospodarstvo

Gospodarstvo Imotske krajine ima vrlo nepovoljnu sektorsku strukturu u kojoj dominira primarni sektor (poljoprivreda) čiji su proizvodi s niskim udjelom dodane vrijednosti te gospodarstvo karakterizira nizak udio prerađivačke industrije i slabo razvijen tercijarni sektor uz izuzetak

[20] https://slobodnadalmacija.hr/dalmacija/demografska-kataklizma-u-imotskoj-krajini-odselila-se-gotovo-cetvrtina-stanovnika-ljudi-odlaze-brze-nego-u-najgorim-vremenima-jugoslavije-534267 (26.5.2021.)

trgovine i građevinarstva.[21] Najveći broj stanovnika Imotske krajine zaposlen je u sektoru uslužnih djelatnosti trgovine i ugostiteljstava, a u posljednje vrijeme stanovništvo Imotske krajine intenzivnije djeluje u turističkim djelatnostima kroz iznajmljivanje rezidencijalnih vila, privatnog smještaja i apartmana što im donosi dodatan izvor primanja.

Plodno područje Imotske krajine (Imotsko polje) pogoduje razvoju poljoprivrede kao najrazvijenije gospodarske grane tog područja. U poljoprivredi osobito dominira uzgoj vinove loze. Uz poljoprivredu, karakteristično je i stočarstvo na krškim predjelima.

3.2 Analiza turističke ponude

Turistička ponuda nekog mjesta ili zemlje je količina roba i usluga koja se nudi turistima na nekom turističkom tržištu, u određeno vrijeme i po određenoj cijeni odnosno ona podrazumijeva gospodarske i društvene sudionike koji pridonose različitosti ukupne ponude i koji utječu na povećanje turističke potrošnje.[22] Turističku ponudu možemo podijeliti na tri skupine elemenata, a to su: atraktivni elementi, komunikativni elementi i receptivni elementi. U nastavku su opisani svi navedeni elementi turističke ponude koji su prisutni u Imotskoj krajini.

3.2.1 Atraktivni elementi

Turističke atrakcije označavaju osobito privlačna obilježja destinacije, odnosno resurse koji su u određenoj mjeri prilagođeni i dostupni za turističko razgledavanje i ne zahtijevaju određen napor da se otkriju.[23] Atraktivni elementi zapravo predstavljaju glavni razlog posjeta određenoj destinaciji te se dijele na **prirodno atraktivne elemente** koji uključuju klimu, geomorfološka obilježja, floru i faunu, hidrografske elemente i na **društvene atraktivne elemente** u koje spadaju kulturno-povijesni spomenici i kulturne ustanove, festivali i manifestacije, obrazovne institucije itd.

Prije same analize prirodnih i kulturnih atraktivnih elemenata Imotske krajine bitno je napomenuti kako je Imotska krajina dio Geoparka Biokovo – Imotska jezera koji je dio međunarodne mreže UNESCO-vih Geoparkova. Područje Geoparka Biokovo-Imotska jezera je prostor s velikom kulturnom baštinom, povijesnim naslijeđem i prirodnim vrijednostima koje se sastoji od

[21] Kunst, I., Boranić Živoder, S. (2018.): Plan razvoja turizma Imotske krajine, str. 13., dostupno na: https://visitimota.com/wp-content/uploads/2019/03/LEKTORIRANA-STRATEGIJA-RAZVOJA-TURIZMA-IMOTSKE-KRAJINE-OBJEDINJENO.pdf (26.5.2021.)
[22] Petrić, L. (2007.): Osnove turizma, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, str. 88.
[23] Petrić, L. (2007.): Osnove turizma, Sveučilište u Splitu, Ekonomski Fakultet, Split, str. 90.

raznolikosti staništa, biljaka i životinja. Također, to je područje obuhvaća i geološku raznolikost zastupljenu u velikom broju geoloških tvorevina nastalih u Zemljinoj prošlosti.[24]

3.2.2 Prirodni atraktivni elementi

Flora i fauna

Kada je u pitanju flora Imotske krajine, najčešće je zastupljen hrast medunac, grab i jasen, ali i crnika dok u višim predjelima prevladavaju crnogorične šume. Najviše ima čempresa, alepskog bora i dalmatinskog crnog bora, a kada je u pitanju raslinje onda prevladava makija, zimzelena šikara i smilje.[25]

Nadalje, što se tiče faune[26] Imotske krajine, većinom prevladavaju životinjske vrste koje su poznate za dalmatinsko područje. U tu skupinu spadaju gmazovi kao što su: zmije od kojih su najučestalije vrste bjelouška te otrovnice poskok i riđovka čiji ugriz može biti opasan po život čovjeka, zatim gušterice, zelembać i sl. Također, u vodenim područjima Imotske krajine prevladavaju žabe dok na njivama možemo susresti puževe. Što se tiče ptičjih vrsta u tu skupinu na području Imotske krajine ubrajamo: vranu, lastavicu, divljeg goluba, vrapci, sjenice, crni kos, kukavica itd. Zatim, osim raznih vrsta ptica na području Imotske krajine su dobro poznate životinje poput lisice, kune, tvora, ježa, divljeg zeca, vuk, divlja svinja itd.

Valja spomenuti kako u jezerima i rijeci Vrljici u Imotskoj krajini prevladava više vrsta slatkovodnih riba dok se u rijeci Vrljici nalazi endemska mekousna pastrva koja je ugrožena vrsta te je pred izumiranjem zbog onečišćenja. Mekousna pastrva je jedna od najugroženijih slatkovodnih riba te ju je prvi opisao Heckel u rijekama Jadru, Zrmanji i Vrljici koju je nazvao Salar obtusirostris.[27]

[24] https://gp-biokovoimotski.com/geopark-biokovo-imotska-jezera-kao-dio-medunarodne-mreze-unesco-vih-geoparkova/ (19.6.2021.)
[25] Kunst, I., Boranić Živoder, S. (2018.): Plan razvoja turizma Imotske krajine, str. 12, dostupno na: https://visitimota.com/wp-content/uploads/2019/03/LEKTORIRANA-STRATEGIJA-RAZVOJA-TURIZMA-IMOTSKE-KRAJINE-OBJEDINJENO.pdf (16.6.2021.)
[26] Ričice.hr, Flora i fauna, https://www.ricice.hr/flora.html (16.6.2021.)
[27] Tomljanović, T. (2014.): Endemska mekousna pastrva solinka (Salmo obtusirostris salonitana). Tusculum, 7 (1), str. 215., preuzeto s https://hrcak.srce.hr/128484 (16.6.2021.)

Prirodne znamenitosti Imotske krajine

Imotska krajina područje je s vrlo bogatim prirodnim znamenitostima koji su najčešći razlog dolaska turista na to područje. U toj se skupini prirodnih atrakcija ponajviše ističu Modro jezero i Crveno jezero koji se nalaze uz grad Imotski, rijeka Vrljika koja protječe kroz područje Imotske krajine, zatim tu su i Lokvičićka jezera koja se sastoje od Knezovića jezera, Mamića jezera i jezera Galipovac, također, valja spomenuti i prirodna jezera u općini Proložac, a to su Prološko blato i jezera Dva Oka.

- **Modro jezero**

Modro jezero[28] je najvažnija prirodna atrakcija Imotske krajine koja zbog svoje ljepote privlači brojne turiste. Nalazi se uz sam rub grada Imotskog te je naziv dobio zbog modre boje vode koja se u njemu nalazi. Razina vode Modrog jezera neprestano varira ovisno vremenskim prilikama, tj. kišnim danima te je tako moguće da u Modrom jezeru dođe do presušenja, ali i do najveće izmjerene dubine od 147 m.

Slika 2: Modro jezero

Izvor: https://www.airbnb.com/modro-jezero-croatia/stays (19.6.2021.)

[28] https://visitimota.com/modro-jezero/ (19.6.2021.)

- **Crveno jezero**

Crveno jezero[29] je krška jama ispunjena vodom koja se nalazi nedaleko od Imotskog, ali i Modrog jezera. Dobilo je naziv po stijenama crvene boje koje okružuju jezero. Crveno jezero je osim po crvenim stijenama poznat i po svojoj dubini pa je tako Hrvatski speleološki savez 1998. godine izmjerio visinsku razliku od 528 metara, a dubina jezera je tada iznosila 287 m što ga čini jednim od najdubljih jezera u Europi.

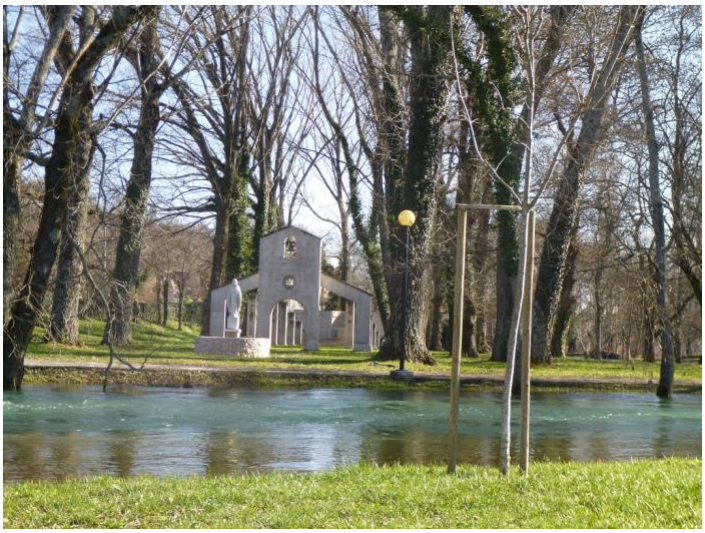
Slika 3: Crveno jezero

Izvor: https://visitimota.com/crveno-jezero/ (19.6.2021.)

- **Rijeka Vrljika**

Rijeka Vrljika[30] je rijeka ponornica koja je u gornjem toku zaštićena kao ihtiološki rezervat te u njoj žive imotska gaovica i riječni rakovi koji su ujedno i ugrožene vrste. Najveći izvori rijeke Vrljike su Utopište, Opačac i jezera Dva Oka pokraj kojih je uređena Zelena katedrala u kojoj se tradicionalno održava proslava blagdana Velike Gospe u Prološcu. Pokraj Utopišta nalazi se stara Gospina crkva koja je opremljena vrijednim inventarom.

[29] https://hr.wikipedia.org/wiki/Crveno_jezero (19.6.2021.)
[30] https://visitimota.com/rijeka-vrljika/ (19.6.2021.)

Slika 4: Rijeka Vrljika i Zelena katedrala

Izvor: https://visitimota.com/rijeka-vrljika/ (19.6.2021.)

- **Lokvičićka jezera**

Lokvičićka jezera[31] čine Knezovića jezero, Lokvičićko ili Mamića jezero i jezero Galipovac. Ovo su jezera koja nisu poznata široj skupini ljudi koji posjećuju Imotsku krajinu. Najpoznatije i najveće je jezero čije su stijene iznimno strme je jezero Galipovac koje se nalazi nasuprot Prološkom jezeru. Uz jezero Galipovac se nalaze vidikovci i odmorišta te se u neposrednoj blizini jezera Galipovac nalazi Knezovića jezero koje je manje pristupačno turistima jer se nalazi daleko od prometnice. Također, sva tri jezera graniče sa Prološkim jezerom koji zajedno čine jedinstvenu cjelinu pod nazivom Blato.

[31] https://visitimota.com/lokvicicka-jezera/ (19.6.2021.)

Slika 5: Jezero Galipovac i Prološko jezero

Izvor: https://mapio.net/pic/p-26254594/ (19.6.2021.)

- **Prološko jezero**

Prološko blato smješteno je na zapadnom dijelu Imotske krajine i čini poplavno područje krškog polja koje uslijed obilnih kiša poplavljuje. **Prološko jezero** je istočni dio Prološkog blata koje nikada ne presušuje odnosno taj dio Prološkog Blata uvijek je pod vodom. Posebnost Prološkog jezera je otočić Manastir. Manastir[32] je otok na Prološkom blatu gdje su pronađeni ostatci franjevačkog samostana gdje su franjevci najvjerojatnije tijekom turske opasnosti napustili samostan na izvoru rijeke Vrljike i izgradili novi samostan na otočiću Manastiru. Ovaj otočić koji tijekom poplave Prološkog blata postaje otok, a tijekom povlačenja vode je spojen s ostatkom kopna ujedno predstavlja i vrijednu kulturnu baštinu Imotske krajine.

[32] https://visitimota.com/otocic-manastir/ (19.6.2021.)

Slika 6: Otočić Manastir u Prološkom blatu

Izvor: https://visitimota.com/otocic-manastir/ (19.6.2021.)

- **Jezera Dva oka**

Jezera Dva oka su jedan od izvor rijeke Vrljike smješteni u općini Proložac, kružnog oblika koji nikada ne presušuju. Sjeverno jezero je promjera 42 m i duboko 12 m dok je južno promjera 44 m i dubine 6 m.[33]

Slika 7: Jezera Dva oka

Izvor: https://radioimotski.hr/2020/10/22/jesen-kod-dva-oka-i-proloskog-blata/ (19.6.2021.)

[33] Dragun V., Ujević B. (2014.): LEGENDE IMOTSKOG KRŠA, str. 32., dostupno na: https://www.azoo.hr/app/uploads/uvezeno/datoteke/imotski-krs-1536879323.pdf (19.6.2021.)

3.2.3 Društveni atraktivni elementi

Kulturne znamenitosti Imotske krajine

Imotsku krajinu, osim brojnih prirodnih znamenitosti, dodatno obogaćuju i kulturne znamenitosti od kojih su značajnije: Tvrđava Topana uz koju se nalazi zbog svog specifičnog izgleda svjetski poznati nogometni stadion Gospin dolac, Zavičajni muzej, Gospino svetište u Prološcu te stećci.

Tvrđava Topana se nalazi iznad Modrog jezera te je nastala u 10. stoljeću i jedna je od najznačajnijih fortifikacijskih objekata u unutrašnjem dijelu Dalmacije, a ime je dobila po kuli za topove koja je sagrađena za vrijeme Kandijskog rata 1663. godine.[34] Uz spomenutu tvrđavu nalazi se nogometni stadion jedinstvenog izgleda Gospin dolac koji je naziv dobio po crkvi Gospe od Anđela koja se nalazi u blizini stadiona.[35]

Slika 8: Tvrđava Topana

Izvor: https://imotskenovine.hr/povijest-tvrdave-topana/ (20.6.2021.)

Postoji više **nalazišta stećaka** u Imotskoj krajini, a najveći broj stećaka se nalazi u Cisti, a to su groblja Zadužbina, Mala gomila i Velika gomila te se nekoliko stećaka nalazi i kod župne crkve.[36] Glavno nalazište stećaka je u području zvanom Crljivica koje se dijeli na Malu i Veliku gomilu koje se nalaze uz cestu.[37] Ostala nalazišta stećaka[38] u Imotskoj krajini su u Lovreću gdje se nalazi puno manji broj nego u Cisti, u Studencima gdje se zbog rušenja stećaka danas ne nalazi velik

[34] https://hr.wikipedia.org/wiki/Topana (20.6.2021.)
[35] https://hr.wikipedia.org/wiki/Gospin_dolac (20.6.2021.)
[36] Katić, L. (1954.): STEĆCI U IMOTSKOJ KRAJINI. Starohrvatska prosvjeta, III (3), str. 134., preuzeto s https://hrcak.srce.hr/102523 (20.6.2021.)
[37] Ibidem, str. 135.
[38] Ibidem. str. 139.-151.

broj, Prološcu uz prometnicu i rijeku Suvaju, Vinjanima Donjim, na području između Runovića i Podbablja te u Lokvičićima (Berinovac).

Gospino svetište u Prološcu sačinjava Zelena katedrala uz rijeku Vrljiku, a u neposrednoj blizini nalazi se crkva sv. Marije na arheološkom lokalitetu Opačac.[39]

Zavičajni muzej nalazi se u zgradi koja je sagrađena 1903. godine u doba Austro-Ugarske kao dio industrijskog arhitektonskog kompleksa stanice duhana u Dalmaciji te je prizemlje Muzeja podijeljeno u više cjelina koje predstavljaju povijest Imotske krajine od prapovijesti do sredine 20. stoljeća.[40]

Manifestacije

Neki od poznatijih događaja u Imotskoj krajini koji se većinom odvijaju u ljetnim mjesecima su: Imotska sila, Cvit razgovora, Magic Time Vinyl festival i Glumci u Zagvozdu.

Imotska sila je tradicionalna ljetna kulturna manifestacija koje počinje svake godine 4.srpnja na dan rođenja pjesnika Tina Ujevića.[41] Svake godine sve veći broj posjetitelja u Imotsku krajinu privlači festival vina **Cvit razgovora** na kojoj lokalni vinari i vinogradari predstavljaju svoje proizvode odnosno vina čiji je naglasak na autohtone sorte imotskog kraja, a ovu manifestaciju organizira Udruga vinara i vinogradara imotskog vinogorja „Cvit razgovora“ čiji je cilj promocija i očuvanje sorte vina Kujundžuša.[42]

Magic Time Vinyl Festival je jedinstveni događaj koji se održava uz rijeku Vrljiku na kojem se pušta glazba s ploča odnosno to je festival u kojem dominira isključivo vinyl u svim svojim oblicima čiji je cilj na dva dana okupiti ljubitelje gramofonskih ploča i predstaviti skoro zaboravljenu glazbu.[43] Još veću popularnost u Imotskoj krajini ima kazališna manifestacija **Glumci u Zagvozdu**[44] koja je postala nezaobilazan događaj na tom području.

[39] https://visitimota.com/gospina-crkva-na-opaccu/ (20.6.2021.)
[40] https://imotski.hr/muzej/ (20.6.2021.)
[41] https://pou-imotski.hr/imotska-sila-2/ (20.6.2021.)
[42] https://www.hgk.hr/festival-vina-cvit-razgovora-najava (20.6.2021.)
[43] http://www.magic-time-vinyl-festival.hr/ (20.6.2021.)
[44] http://www.glumciuzagvozdu.hr/hr/ (20.6.2021.)

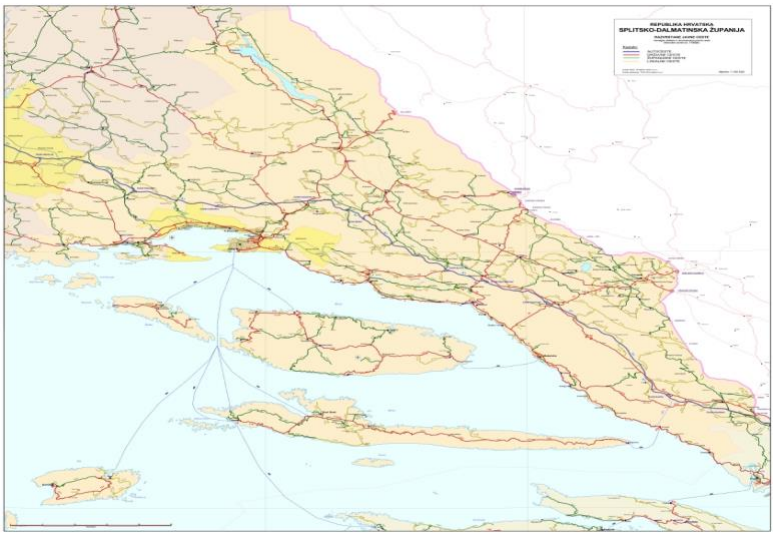
Osim navedenog tradicionalno sve svake godine u pojedinim općinama Imotske krajine održavaju nogometni turniri te ribarske i žabarske večeri te se također održavaju i vjerske manifestacije poput prikaza Muke Isusove u Imotskom na Cvjetnicu te prikaza Živih jaslica u koritu Suvaje u Prološcu.

3.2.4 Komunikativni elementi

U komunikativne se elemente, osim različitih vrsta prijevoznih sredstava, ubrajaju sve prometne infrastrukture koje služe boljem povezivanju destinacije sa potencijalnim tržištima te o razvijenosti infrastrukture ovisi i stupanj atraktivnosti područja.[45]

Cestovni promet

Imotska krajina ima dobru cestovnu povezanost što se može zaključiti na sljedećoj slici koja predstavlja kartu cesta Splitsko-dalmatinske županije na kojoj se vidi i cijela cestovna povezanost Imotske krajine.

Slika 9: Karta cesta SDŽ

Izvor: https://www.zuc-split.hr/karta-cesta/ (26.5.2021.)

Na cestovnom čvoru Zagvozd omogućena je povezanost Imotske krajine sa autocestom A1, a s druge strane tu je i tunel Sv. Ilija Biokovo čijim je otvaranjem 2013. godine omogućena prometna povezanost s Makarskom rivijerom.[46] S obzirom da cestovni čvor Zagvozd ima veliku važnost za cestovni promet Imotske krajine jer s jedne strane povezuje autocestom Imotsku krajinu sa Splitom, najbližim većim gradom u Hrvatskoj, a s druge strane omogućava bržu i lakšu povezanost

[45] Petrić, L.(2007.): Osnove turizma, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split, str. 94.
[46] Micro project, d.o.o. (2019.): Strateški plan razvoja grada Imotskog, str.10, dostupno na: https://imotski.hr/wp-content/uploads/2019/05/Strateski-plan-razvoja-Grada-Imotskog_Finalna-verzija_2019_04_30.pdf (26.5.2021.)

s obalom Jadranskog mora, u budućnosti se planira izgradnja pristupne ceste od Imotskog do Zagvozda[47] čime bi se omogućila lakša povezanost čvora Zagvozd sa ostatkom Imotske krajine.
Najvažnije ceste Imotske krajine su državna cesta D76 koja spaja Zagvozd preko Imotskog s Graničnim prijelazom Vinjani Donji, zatim državna cesta D39 od Ciste Provo do spajanja na A1 na čvoru Šestanovac, državna cesta D60 i sljedeće županijske ceste:[48]

- Ž6182: Kamenmost – Zmijavci – Runovići – granica BiH
- Ž6186: Kamenmost – Podbablje Gornje
- Ž6151: Imotski – Glavina Donja – Donji Proložac
- Ž6156: Imotski – Gornji Proložac - Matišići
- Ž6157: Glavina Donja – Donji Proložac – Ž6155
- Ž6176: Prološko Blato – Donji Proložac
- Ž6178: D60 – Medov Dolac – Dobrinče – D76
- Ž6179: poveznica Grabovac – D60

Željeznički i zračni promet

Za razliku od cestovnog prometa, zeljeznički promet u Imotskoj krajini nije razvijen odnosno niti ne postoji te je tako Imotska Krajina u nepovoljnom položaju po tom pitanju.
Nadalje, što se tiče zračnog prometa, najbliža zračna luka Imotskoj krajini je zračna luka Split. Zračna luka Split nalazi se na predjelu Resnik, zapadno od Kaštel Štafilića te je udaljena 25 kilometara od Splita i druga je najprometnija zračna luka u Hrvatskoj.[49]

3.2.5 Receptivni elementi

Receptivni elementi obuhvaćaju objekte koji služe za prihvat i prehranu gostiju i koji njihovom boravku pružaju rekreacijski sadržaj.[50] Uz atraktivne elemente koji su osnovni razlog posjeta određenoj destinaciji, receptivni elementi također imaju važnu ulogu u turističkoj ponudi jer bez njih destinacija ne bi imala dovoljno jaku ekonomsku funkciju.

[47] https://radioimotski.hr/2019/09/11/varijanta-v3-brze-ceste-vinjani-donji-zagvozd/ (26.5.2021.)
[48] Kunst, I., Boranić Živoder, S. (2018.): Plan razvoja turizma Imotske krajine, str. 12, dostupno na: https://visitimota.com/wp-content/uploads/2019/03/LEKTORIRANA-STRATEGIJA-RAZVOJA-TURIZMA-IMOTSKE-KRAJINE-OBJEDINJENO.pdf (26.5.2021.)
[49] https://hr.wikipedia.org/wiki/Zra%C4%8Dna_luka_Split (26.5.2021.)
[50] Petrić, L. (2007.): Osnove turizma, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet Split, str. 98.

Sljedeća tablica, Tablica 3, prikazuje smještajne kapacitete Imotske krajine odnosno broj soba, apartmana i mjesta za kampiranje, ali i broj stalnih postelja po općinama i gradovima.

Tablica 3: Smještajni kapaciteti Imotske krajine u 2020. godini

SMJEŠTAJNI KAPACITETI		
GRAD/OPĆINA	BROJ SOBA, APARTMANA I MJESTA ZA KAMPIRANJE	BROJ STALNIH POSTELJA
Cista Provo	40	94
Imotski	254	622
Lokvičići	15	31
Lovreć	33	89
Podbablje	148	365
Proložac	122	272
Runovići	27	56
Zagvozd	83	238
Zmijavci	73	160

Izvor: DZS, https://www.dzs.hr/PXWeb/Menu.aspx?px_language=hr&px_type=PX&px_db=Turizam (Prikaz autora)

Iz prethodne tablice moguće je zaključiti kako Imotska krajina ima adekvatan broj smještajnih kapaciteta za primanje turista čime to područje ima dobru receptivnu osnovu za daljnji razvoj i unaprjeđenje ruralnog turizma.

U skupini 55.1 Hoteli i sličan smještaj na području Imotske krajine nalaze se dva hotela te se oba nalaze na području garada Imotskog, hotel Zdilar 3* i hotel Venezia 4* koji pružaju usluge smještaja i bogatu uslugu prehrane u vlastitim restoranima.

Imotska krajina ima i jedan kamp, Autokamp Biokovo-Zagvozd smješten u neposrednoj blizini Parka prirode Biokovo čija lokacija omogućava brz dolazak na Makarsku rivijeru, ali i brz i lak pristup ljepotama Imotske krajine.

Većina smještajnih kapaciteta iz Tablice 3 odnosi se na objekte privatnih iznajmljivača, rezidencijalne ville i objekte obiteljskih poljoprivrednih domaćinstva koja pružaju usluge smještaja te se tako na jedan način stvara podloga za razvoj rezidencijalnog turizma kao jednog od oblika ruralnog turizma zbog sve većeg rasta broja rezidencijalnih villa u zavičaju.

3.3 Analiza turističke potražnje

Za analizu turističke potražnje na području Imotske krajine koriste se brojke navedene u statističkim analizama turističkog prometa unazad četiri godine prema podacima objavljenim na službenim web stranicama Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije.[51]

Na sljedećem grafikonu prikazan je broj dolazaka i noćenja na području Imotske krajine u razdoblju od 2017.-2020. godine.

Grafikon 2 : Broj dolazaka i noćenja na području Imotske krajine u razdoblju od 2017.-2020. godine

Izvor: Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije (Prikaz autora)

Imotska krajina posljednjih godina bilježi kontinuirani porast u broju dolazaka turista, a sukladno tome i u broju noćenja. Rekordan broj dolazaka turista zabilježen je 2019. godine kada je broj dolazaka domaćih i stranih turista ukupno iznosio 12 312 dolaska. Također, 2019. godina je za Imotsku krajinu bila rekordna i po broju noćenja domaćih i stranih turista koji je iznosio 96 056 čime je ostvareno 23,13% više noćenja u odnosu na prethodnu 2018. godinu.

Nažalost, pod utjecajem pandemije uzrokovane pojavom bolesti koronavirusa (Covid-19) uzlazni trend dolazaka i noćenja turista u Imotskoj krajini je stao u 2020. godini gdje je zabilježen pad

[51] https://www.dalmatia.hr/hr/statistike (28.5.2021.)

broja dolazaka za 31,18% i pad broja noćenja za 22.59% u odnosu na prethodnu, ujedno i rekordnu 2019. godinu. Ipak, takve brojke u zadovoljavajuće s obzirom na cjelokupno stanje u turizmu RH uzrokovano pandemijom koronavirusa.

Uzimajući u obzir 2019. godinu koja je ostvarila najveći broj turističkih dolazaka i noćenja, na sljedećoj tablici prikazan je broj dolazaka i broj noćenja prema pojedinim lokalnim jedinicama Imotske krajine u 2019. godini.

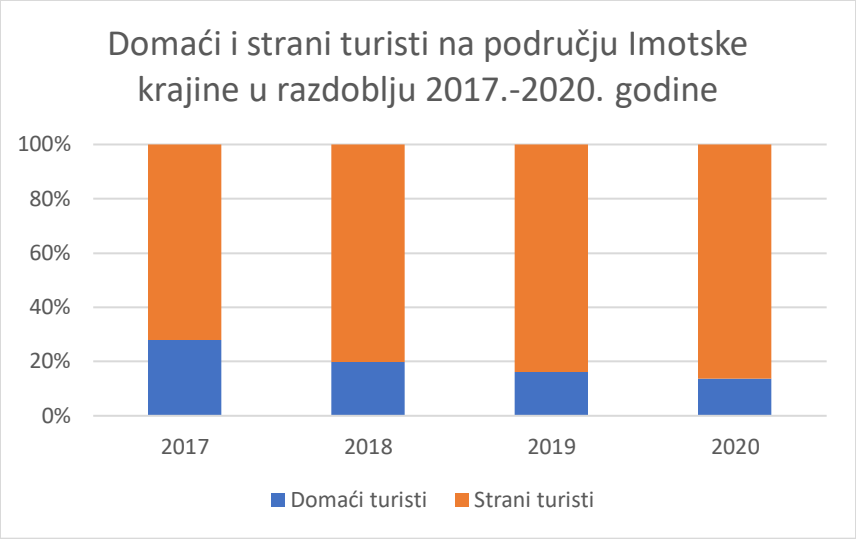
Tablica 4: Broj turističkih dolazaka i noćenja u lokalnim jedinicama Imotske krajine u 2019. godini

TURISTIČKI DOLASCI I NOĆENJA		
GRAD/OPĆINA	**DOLASCI**	**NOĆENJA**
Cista Provo	659	5869
Imotski	5197	29864
Lokvičići	156	1289
Lovreć	315	3044
Podbablje	1931	19211
Proložac	1264	12009
Runovići	367	2985
Zagvozd	1460	11351
Zmijavci	963	10434
UKUPNO:	12312	96056

Izvor: Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije (Prikaz autora)

Najveći broj dolazaka na području Imotske krajine ostvaruje grad Imotski sa 5197 dolazaka turista u 2019. godini. Isto tako, grad Imotski je vodeći u Imotskoj krajini po broju ostvarenih noćenja odnosno 31,09% noćenja od ukupnog broja noćenja u 2019. godini ostvareno je u tom gradu. Nadalje, veći broj dolazaka koji ujedno prati i veći broj noćenja obilježen je u općini Podbablje, koju potom slijedi općina Zagvozd i općina Proložac. Ostale općine ostvaruju manji broj dolazaka i noćenja u odnosu na vodeće općine po broju turističkih dolazaka i noćenja.

Na području Imotske krajine prevladavaju inozemni turisti, što je i vidljivo na sljedećem grafičkom prikazu.

Grafikon 3: Dolasci domaćih i stranih turista na područje Imotske krajine u razdoblju 2017.-2020. godine

Izvor: Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, Prikaz autora

Udio stranih turista u svakoj godini u razdoblju od 2017-2020. godine je veći od 70%. Većina stranih turista koji dolaze u Imotsku krajinu su s područja Njemačke i Poljske.

3.4 Organizacija turizma Imotske krajine

Turistička zajednica koja djeluje na području Imotske krajine je TZP Imota odnosno Turistička zajednica grada Imotskog osnovana 2018. godine. TZ grada Imotskog djeluje kao osnovni pokretač i inicijator razvoja turizma Imotske krajine.

TZP Imota je organizacija koja djeluje po načelu destinacijskog menadžmenta te je osnovana radi promicanja i razvoja turizma RH i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske usluge i usluge u turizmu ili djelatnost povezanu s turizmom na način da upravljaju destinacijom na području Imotske krajine.[52] Skupština Turističke zajednice grada Imotskog je najviše tijelo Zajednice koju čine predstavnici s područja grada Imotskog i općina Prološca, Podbablja, Zmijavaca, Runovića, Lovreća, Zagvozda, Lokvičića i Ciste Provo. Uloga zajednice se očituje u razvoju turističkog proizvoda, informacija i istraživanja te distribucije u turizmu.

[52] Statut turističke zajednice Imota, dostupno na: https://visitimota.com/wp-content/uploads/2020/12/GRAD-IMOTSKI-Glasnik-6-2020-TZ-IMota.pdf (27.5.2021.)

Iznad TZP Imota, na regionalnog razini, u organizaciju turizma Imotske krajine je uključena i Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije koja igra važnu ulogu u razvoju i daljnjem napretku turizma cijele Splitsko-dalmatinske županije.

U Imotskoj krajini trenutno postoje tri turističke agencije. Turističke agencije koje djeluju na području Imotske krajine su:

- PERLA SVJETSKA PUTOVANJA,
- Turistička agencija GAZ TRAVEL,
- PRO PARADISE, Agency for Tourism & Real Estate.

PERLA SVJETSKA PUTOVANJA

Turistička agencija PERLA SVJETSKA PUTOVANJA[53] je najstarija turistička agencija otvorena u Imotskoj krajini koja broji 19 godina djelovanja, dakle, osnovana je 2002. godine. Rad ove turističke agencije očituje se ponajviše u suradnji s mnogim školama na području Imotske krajine i šire u organizaciji jednodnevnih školskih izleta i ekskurzija. Također, agencija PERLA SVJETSKA PUTOVANJA ima vlastiti vozni park koji je sačinjen od 7 turističkih autobusa i 3 putnička kombija. Osim pružanja usluga školama, ova turistička agencija ima i druge poslovne partnere poput raznih organizacija, udruga i individualnih korisnika. Zbog svog dugogodišnjeg djelovanja može se pohvaliti velikim brojem zadovoljnih korisnika.

Turistička agencija GAZ TRAVEL

Turistička agencija GAZ TRAVEL[54] osnovana je u Imotskom 2016. godine. Ova turistička agencija specijalizirana je za organizaciju jednodnevnih izleta uz stručno vodstvo, usluge izleta, gastronomske usluge i sportske aktivnosti te usluge rent a cara. Također, agencija GAZ TRAVEL nudi i posredovanje u iznajmljivanju privatnog smještaja. Od gastronomskih usluga agencija nudi: degustacije vina uz pršut, sir i kruh ispod sača koja se održava u konobi, degustacije likera (liker od višnje, naranče, rogača i limuna te degustacija pršuta na seoskim domaćinstvima. Sportske usluge koje ova turistička agencija nudi su: quad, vožnja kajakom, rentanje e-bicikla, ribolov, jahanje i trekking. Također, putem ove turističke agencije moguća je rezervacija izleta, brodskih izleta u Hrvatskoj i apartmana.

[53] https://perla-svjetska-putovanja.hr/ (27.5.2021.)
[54] http://gaz-travel.hr/ (27.5.2021.)

PRO PARADISE, Agency for Tourism & Real Estate

Turistička agencija PRO PARADISE[55] je još jedna novootvorena agencija na području Imotske krajine čije je sjedište u Imotskom. Agencija PRO PARADISE nudi turistima usluge najma, posredovanje kupnji i nudi različite turističke aktivnosti. Na web stranici PRO PARADISE-a moguće je rezervirati smještaj u prekrasnim vilama na području cijele Imotske krajine. Također, ova agencija posreduje i u iznajmljivanju privatnog smještaja na obali, otocima i kontinentu. Osim posredovanja u iznajmljivanju privatnog smještaja diljem Dalmacije, PRO PARADISE posreduje u kupnji građevinskog zemljišta, poljoprivrednog zemljišta i kuća i okućnica, vikendica, stanova i luksuznih villa. Nadalje, PRO PARADISE organizira razne ekskurzije i izlete u nacionalne parkove, otoke i prirodne ljepote. Ostale aktivnosti koje nudi ova turistička agencija su organizirane Quad ture po Imotskoj krajini, zip line & rafting u kanjonu rijeke Cetine i najam bicikala i e-bicikala za samostalnu vožnju.

4. PREPORUKE RAZVOJA RURALNOG TURIZMA U BUDUĆNOSTI

Temeljem provedenog istraživanja u ovom završnom radu može se zaključiti da Imotska krajina ima bogatu resursnu osnovu za daljnji razvoj ruralnog turizma. Imotska krajina kao takva može postati značajna turistička destinacija na području Splitsko – dalmatinske županije koja bi raznolikošću svojih sadržaja privlačila turiste s različitim turističkim potrebama. Također, povećanje broja dolazaka turista Imotskoj krajini može omogućiti lakšu promociju i daljnji napredak u smjeru razvoja ruralnog turizma. Osim sve intenzivnije turističke potražnje, tu su i ljudski potencijali te dobra klima područja Imotske krajine koji pomažu ostvarenju napretka u turizmu.

S obzirom da je Imotska krajina slabo naseljena, neindustrijalizirano i slikovito područje moguće je Imotsku krajinu promatrati kao ekološki očuvanu ruralnu oazu. Također, kada je riječ o turističkom proizvodu Imotske krajine značajke najviše pogoduju razvoju selektivnih oblika turizma koji su karakteristični za ruralno područje bilo da je riječ o sportskim aktivnostima,

[55] https://pro-paradise.com/ (27.5.2021.)

aktivnostima u prirodi ili aktivnostima sa lokalnim stanovništvom.[56] U tom smislu, Imotska krajina ima potencijal unaprijeđenja raznih oblika ruralnog turizma kao što je agroturizam, eko-turizam, ribolovni turizam, vinski turizam, lovni turizam, ciklo turizam i drugi.

Četiri ključna faktora uspjeha ruralnog turizma uključuju:[57] *multidisciplinaran pristup* koji podrazumijeva uključivanje ekonomije, ekološke i socio-kulturne analize, *nužnu stalnu konzultaciju sa stakeholderima* (OPG, TZ, poduzetnici i sl.), *otvorenost strategije za javnost* i *donošenje strategije koja ne završava njenom izradom* jer se radi o dugoročnom procesu.

Najveći potencijal za razvoj u Imotskoj krajini ima seoski turizam odnosno agroturizam koji je ujedno najvažniji oblik ruralnog turizma koji bi se mogao ostvariti razvijanjem smještajnih kapaciteta kao što su seoske kuće za odmor, seoska gospodarstva i sl., razvijanjem specijaliziranih usluga koje mogu uključivati vinarstvo, maslinarstvo, uživanje u prirodi, ribolov i sudjelovanjem u poljoprivrednim aktivnostima i upoznavanjem lokalne kulinarske tradicije. Osim seoskog turizma prirodne ljepote i očuvanost krajolika omogućuju razvoj eko-turizma, dok velik broj jezera bogatih slatkovodnom ribom pruža mogućnost razvijanja ribolovnog turizma. Također, Imotska krajina turistima može pružiti i mogućnost uživanja u različitim sportskim aktivnostima kao što je vožnja biciklom čime bi se omogućilo napredovanje u razvijanju ciklo turizma, ali i stvaranje avanturističkog oblika turizma kroz primjerice uvođenje aktivnosti kao što su zip line preko Crvenog ili Modrog jezera. Osim navedenih oblika postoji još mnoštvo prilika kojima bi se Imotska krajina mogla pretvoriti u prepoznatljivu turističku destinaciju aktivnijim uključenjem lokalnog stanovništva, stvaranjem tematskih sadržaja destinacije, dodatnim ulaganjem u poljoprivredna domaćinstva i sl.

[56] Kunst, I., Boranić Živoder, S. (2018.): Plan razvoja turizma Imotske krajine, str. 69., dostupno na: https://visitimota.com/wp-content/uploads/2019/03/LEKTORIRANA-STRATEGIJA-RAZVOJA-TURIZMA-IMOTSKE-KRAJINE-OBJEDINJENO.pdf (26.5.2021.)

[57] Krajnović, A. Čičin-Šain, D., Predovan, M. (2011.): Strateško upravljanje razvojem ruralnog turizma – problemi i smjernice. Oeconomia Jadertina, 1 (1), str. 34., preuzeto s: https://hrcak.srce.hr/68201 (20.6.2021.)

5. ZAKLJUČAK

U ovom završnom radu provedeno je istraživanje osnovnih preduvjeta razvoja turizma, analiza ponude i analiza potražnje kako bi došli do spoznaja o trenutnom stanju i mogućim potencijalima za razvoj ruralnog turizma u budućnosti. Istražujući osnovne preduvjete razvoja turizma Imotske krajine može se doći do spoznaje kako je Imotska krajina pogodno područje za razvoj turizma, u ovom slučaju ruralnog turizma, zbog svoje mediteranske klime, razvijene poljoprivredne djelatnosti i dobrog geografskog područja zbog blizine obale koja je najčešći razlog dolaska inozemnih turista. Nadalje, analizom ponude dobiva se uvid u bogatstvo prirodnih ljepota koje čine Imotsku krajinu posebnom destinacijom, ali i kulturnih znamenitosti i raznolikosti manifestacija koji se u tom području svake godine odvijaju.

Potražnja turista za Imotskom krajinom raste iz godine u godinu, iako je u posljednjoj godini zabilježen pad dolazaka zbog pandemije koronavirusa, međutim u prilog ovom području ide to što je Imotska krajina ruralno područje koje nije gusto naseljeno što ima veliki potencijal za dolazak turista u budućnosti zbog mira i prirode kojih će turisti biti željni u godinama koje dolaze zbog posljedica pandemije.

Također, otvaranjem novih agencija u posljednjim godinama i nastankom TZP Imota poboljšana je organizacija turizma Imotske krajine što pogoduje daljnjem razvoju turizma na tom području.

Na osnovu prethodno navedenih istraživanja o stanju i potencijalima razvoja ruralnog turizma u Imotskoj krajini može se zaključiti kako Imotska krajina i dalje nema dovoljno dobro razvijen ruralni turizam unatoč brojnim prirodnim i kulturnim resursima, očuvanoj prirodi, povećanju dolaska broja turista i poboljšanoj organizaciji turizma u posljednjih nekoliko godina. Postoje brojna ograničenja koja tek treba svladati kako bi Imotska krajina procvjetala kao turistička destinacija i postala prepoznatljiva na širem području. Imotska krajina bi dobrom organizacijom i pomno osmišljenom strategijom razvoja turizma, uključenosti lokalnog stanovništva, stvaranjem tematskih sadržaja, dodatnim ulaganjem u poljoprivredna domaćinstva i poticanjem na bavljenje turizmom mogla pretvoriti ruralnu oazu Imotske krajine u svjetski poznatu destinaciju.

LITERATURA

Knjige, znanstveni članci i časopisi, strateški dokumenti i planovi:

1. Bartoluci, M., Hendija Z., i Petračić, M. (2016.): PRETPOSTAVKE ODRŽIVOG RAZVOJA RURALNOG TURIZMA U KONTINENTALNOJ HRVATSKOJ, Acta Economica Et Turistica, 1 (2), str. 141-158., preuzeto s https://hrcak.srce.hr/160095 (25.5.2021.)
2. Dragun V., Ujević B. (2014.): LEGENDE IMOTSKOG KRŠA, dostupno na: https://www.azoo.hr/app/uploads/uvezeno/datoteke/imotski-krs-1536879323.pdf (26.5.2021.)
3. Demonja, D. (2014.): The Overview and Analysis of the State of Rural Tourism in Croatia, Sociologija i prostor, 52 (1 (198)), str. 69-90., preuzeto s https://doi.org/10.5673/sip.52.1.4 (25.5.2021.)
4. Gržinić, J. (2019.): UVOD U TURIZAM povijest, razvoj, perspektive, Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, dostupno u pdf formatu na: https://core.ac.uk/download/pdf/197591034.pdf (7.5.2021.)
5. Katić, L. (1954.): STEĆCI U IMOTSKOJ KRAJINI. Starohrvatska prosvjeta, III (3), str. 131.-169., preuzeto s https://hrcak.srce.hr/102523 (20.6.2021.)
6. Krajnović, A. Čičin-Šain, D., Predovan, M. (2011.): Strateško upravljanje razvojem ruralnog turizma – problemi i smjernice. Oeconomia Jadertina, 1 (1), str. 30-45., preuzeto s https://hrcak.srce.hr/68201 (20.6.2021.)
7. Kranjčević, J., Lukić, A., Kušen, E., Klarić Z. (2014.): Regionalni razvoj, razvoj sustava naselja, urbani i ruralni razvoj i transformacija prostora, Institut za turizam, dostupno na: https://mgipu.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Prostorno/StrategijaPR/Regionalni_razvoj.pdf (25.5.2021.)
8. Kunst, I., Boranić Živoder, S. (2018.): Plan razvoja turizma Imotske krajine, dostupno na: https://visitimota.com/wp-content/uploads/2019/03/LEKTORIRANA-STRATEGIJA-RAZVOJA-TURIZMA-IMOTSKE-KRAJINE-OBJEDINJENO.pdf (26.5.2021.)
9. Micro project, d.o.o. (2019.): Strateški plan razvoja grada Imotskog, dostupno na: https://imotski.hr/wp-content/uploads/2019/05/Strateski-plan-razvoja-Grada-Imotskog_Finalna-verzija_2019_04_30.pdf (26.5.2021.)
10. Petrić, L., (2007.): Osnove turizma, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split

11. Rajko, M., (2013.): Institucionalni model razvoja ruralnog turizma na primjeru Središnje Istre, Oeconomica Jadertina, 3 (2), str. 50-62., preuzeto s https://hrcak.srce.hr/114927 (13.5.2021.)
12. Ružić, P., (2012.): ANALIZA POSEBNOSTI I PERCEPCIJE RURALNOG TURIZMA ISTRE. Ekonomska misao i praksa, (1), str. 217-238., preuzeto s https://hrcak.srce.hr/83779 (13.5.2021.)
13. Tomljanović, T. (2014.): Endemska mekousna pastrva solinka (Salmo obtusirostris salonitana). Tusculum, 7 (1), str. 215-224, preuzeto s https://hrcak.srce.hr/128484 (16.6.2021.)

Zakoni i pravilnici:

1. Zakon o pružanju usluga u turizmu NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20
2. Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti NN 85/15, 121/66, 99/18, 32/20, 42/20

Izvori s interneta:

1. https://radioimotski.hr/2019/09/11/varijanta-v3-brze-ceste-vinjani-donji-zagvozd/ (26.5.2021.)
2. Wikipedia, Zračna luka Split, https://hr.wikipedia.org/wiki/Zra%C4%8Dna_luka_Split (26.5.2021.)
3. https://slobodnadalmacija.hr/dalmacija/demografska-kataklizma-u-imotskoj-krajini-odselila-se-gotovo-cetvrtina-stanovnika-ljudi-odlaze-brze-nego-u-najgorim-vremenima-jugoslavije-534267 (26.5.2021.)
4. Popis stanovništva 2001., dostupno na: https://www.dzs.hr/ (26.5.2021.)
5. Popis stanovništva 2011., dostupno na: https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2012/SI-1468.pdf (26.5.2021.)
6. HUTRR "Klub članova Selo", https://klubselo.hr/ (19.5.2021.)
7. Udruga ruralnog turizma Hrvatske, https://idemonaselo.hr/kontakt/ (19.5.2021.)
8. Konkurentnost turističke destinacije i vrste turizma: prijedlog prijevoda UNWTO-ovih definicija, [Internet], raspoloživo na: https://mint.gov.hr/UserDocsImages/AA_2018_c-dokumenti/180926_unwto_definicije.pdf (preuzeto 7.5.2021.)

9. Zakon, Pročišćeni tekstovi zakona, dostupno na: https://www.zakon.hr/ (19.5.2021.)
10. https://imotski.hr/o-gradu/ (26.5.2021.)
11. PERLA SVJETSKA PUTOVANJA, https://perla-svjetska-putovanja.hr/ (27.5.2021.)
12. PRO PARADISE, Agency for Tourism & Real Estate, https://pro-paradise.com/ (27.5.2021.)
13. Turistička agencija GAZ TRAVEL, http://gaz-travel.hr/ (27.5.2021.)
14. TZP Imota, Statut turističke zajednice Imota, dostupno na: https://visitimota.com/wp-content/uploads/2020/12/GRAD-IMOTSKI-Glasnik-6-2020-TZ-IMota.pdf (27.5.2021.)
15. Turistička zajednica Splitsko-dalmatinske županije, Statistika, https://www.dalmatia.hr/hr/statistike (28.5.2021.)
16. DZS, Smještajni kapaciteti, dolasci i noćenja turista, Republika Hrvatska, NKPJS 2012. - 2. razina, županije, gradovi i općine po mjesecima, dostupno na: https://www.dzs.hr/PXWeb/Selection.aspx?px_path=Turizam__Dolasci%20i%20no%c4%87enja%20turista%20u%20komerecijalnim%20smje%c5%a1tajnim%20objektima&px_tableid=BS_T16.px&px_language=hr&px_db=Turizam&rxid=d7a199ec-cdae-4249-b13e-be8a6db20eb3 (28.5.2021.)
17. https://www.ricice.hr/flora.html (16.6.2021.)
18. GP Biokovo-Imotska jezera, https://gp-biokovoimotski.com/geopark-biokovo-imotska-jezera-kao-dio-medunarodne-mreze-unesco-vih-geoparkova/ (19.6.2021.)
19. Wikipedia, Crveno jezero, https://hr.wikipedia.org/wiki/Crveno_jezero (19.6.2021.)
20. http://www.imoart.hr/portal/index.php?option=com_content&view=article&id=474:imotsko-polje&catid=106&Itemid=4362382 (26.5.2021.)
21. Modro jezero, https://visitimota.com/modro-jezero/ (19.6.2021.)
22. Rijeka Vrljika, https://visitimota.com/rijeka-vrljika/ (19.6.2021.)
23. Lokvičićka jezera, https://visitimota.com/lokvicicka-jezera/ (19.6.2021.)
24. Otočić Manastir, https://visitimota.com/otocic-manastir/ (19.6.2021.)
25. Wikipedia, Topana, https://hr.wikipedia.org/wiki/Topana (20.6.2021.)
26. Wikipedia, Gospin dolac, https://hr.wikipedia.org/wiki/Gospin_dolac (20.6.2021.)
27. Gospina crkve na Opačcu, https://visitimota.com/gospina-crkva-na-opaccu/ (20.6.2021.)
28. https://imotski.hr/muzej/ (20.6.2021.)
29. https://pou-imotski.hr/imotska-sila-2/ (20.6.2021.)

30. https://www.hgk.hr/festival-vina-cvit-razgovora-najava (20.6.2021.)
31. http://www.magic-time-vinyl-festival.hr/ (20.6.2021.)
32. http://www.glumciuzagvozdu.hr/hr/ (20.6.2021.)

POPIS SLIKA

Slika 1: Karta Imotske krajine 10
Slika 2: Modro jezero 15
Slika 3: Crveno jezero 16
Slika 4: Rijeka Vrljika i Zelena katedrala 17
Slika 5: Jezero Galipovac i Prološko jezero 18
Slika 6: Otočić Manastir u Prološkom blatu 19
Slika 7: Jezera Dva oka 19
Slika 8: Tvrđava Topana 20
Slika 9: Karta cesta SDŽ 22

POPIS TABLICA

Tablica 1: Vrste ruralnog turizma 6
Tablica 2: Broj stanovnika Imotske krajine 11
Tablica 3: Smještajni kapaciteti Imotske krajine u 2020. godini 24
Tablica 4: Broj turističkih dolazaka i noćenja u lokalnim jedinicama Imotske krajine u 2019. godini 26

POPIS GRAFIKONA

Grafikon 1: Usporedba broja stanovnika Imotske krajine prema popisima stanovništva iz 2001. i 2011. godine
Grafikon 2: Broj dolazaka i noćenja na području Imotske krajine u razdoblju od 2017.-2020. godine,
Grafikon 3: Dolasci domaćih i stranih turista na područje Imotske krajine u razdoblju 2017.-2020. godine

SAŽETAK

Glavni problem istraživanja ovog završnog rada jesu mogućnosti razvoja turizma na području Imotske krajine koja još uvijek nije u cijelosti iskoristila svoje bogate atrakcijske potencijale. S ciljem prikaza osnovnih resursa koje Imotska krajina nudi i ukazivanja na postojeće stanje ruralnog turizma u Imotskoj krajini, u radu su opisani osnovni uvjeti razvoja turizma iz kojih se može otkriti kako je ovo područje idealno za daljnji razvoj ruralnog turizma i njegovih oblika. Analizirana je turistička ponuda Imotske krajine pri čemu se ističu prirodne znamenitosti poput Crvenog i Modrog jezero, rijeke Vrljike, jezera Dva oka itd. koji su ujedno najčešći motiv posjeta Imotskoj krajini. Nadalje, analizom komunikativnih elemenata dolazi se do saznanja kako je Imotska krajina cestovno dobro povezana s obalom i važnom turističkom destinacijom Split, a kroz analizu receptivnih elemenata može se zaključiti kako je to područje s relativno značajnom ponudom smještajnih kapaciteta. Analizom potražnje opisana su dosadašnja kretanja turista kroz Imotsku krajinu koji ukazuju na sve veći interes domaćih i stranih turista za posjet ovom kraju. Organizacija turizma se u zadnjih nekoliko godina poboljšala osnivanjem TZP Imota. Međutim, unatoč raznovrsnoj ponudi koje ovo mjesto nudi, dobroj cestovnoj povezanosti i boljoj organizaciji turizma, Imotska krajina još uvijek treba raditi na dodatnom razvoju ruralnog turizma kroz aktivnije djelovanje stanovništva Imotske krajine u turističkim djelatnostima te orijentacijom na različite turističke aktivnosti koje su u domeni ruralnog turizma poput ribolova, vožnje biciklom, vožnje kajakom, zip line i sl. kako bi obogatili svoju turističku ponudu i privukli veći broj potencijalnih turista.

Ključne riječi: ruralni turizam, Imotska krajina, atrakcije, razvoj ruralnog turizma

SUMMARY

The main problem of research in this thesis is the resource-rich area of Imotski, which has not adequately used its potentials for the development of rural tourism. In order to present the basic resources that region of Imotski offers and point out the current state of rural tourism, the paper describes the basic conditions of tourism development. From these basic conditions of tourism development, it can be concluded that this area is ideal for further development of rural tourism and its forms. Then, the tourist offer of region of Imotski was analyzed, in particular the attractive elements, that make the main reason for visiting such as, the natural sites Red and Blue Lakes, Vrljika River, Lake Dva oka, etc. Furthermore, the analysis of communicative elements reveals

that the region of Imotski is well connected with the coast and an important tourist destination Split by road, and the analysis of receptive elements revealed relatively rich offer of accommodation facilities. The analysis of demand describes the current movements of tourists through the region of Imotski, indicating the growing interest of domestic and foreign tourists to visit this region. The organization of tourism has improved in recent years with the establishment of Tourist Board Imota. However, despite its diverse offer, good road connections and better organization of tourism, region of Imotski still needs to work on further development of rural tourism through the active participation of its population in tourism development and focus on various tourism activities in domestic rural tourism such as fishing, cycling, kayaking, zip line, etc. to enrich the tourist offer and attract more tourists.

Key words: rural tourism, region of Imotski, attractions, rural tourism development